

KURIR

NOVO MESTO

Št. 9 Leto II.

15. oktobra 1973

časopis kolektiva industrije motornih vozil

na zagrebškem velesejmu

Tradicionalni zagrebški velesejem ni samo največja tovrstna jugoslovanska gospodarska manifestacija, temveč spada v vrsto največjih evropskih gospodarskih sejmov.

Na letošnjem zagrebškem jesenskem velesejmu je razstavljalo tudi naše podjetje. Razstavljen je bil naš pro-

gram camp prikolic, s polepšano notranjščino in novimi okni. Ob prikolicah so bila postavljena osebna vozila iz programa IMV in vozila iz konsignacije (zastopniškega sektorja).

Posebno mesto na sejmu je v sklopu razstavnega prostora IMV, zavzemala servisna postaja, v kateri smo razstavili našo servisno opremo.

Okrog tega objekta smo razstavili kompleten program dostavnih oziroma komercialnih vozil.

Poudariti moramo, da so interes kupcev in posli, ki so bili sklenjeni, daleč presegli naša pričakovanja. Vse to kaže na pravilno usmeritev tovarne, ki je z raznovrstnim programom in kvaliteto proizvodov ustvarila na tržišču

sloves, ki jamči poslovne uspehe.

Važno je, da skozi vse leto upoštevamo izkušnje, pridobljene na sejmu. Mnogi interesenti ne sklepajo pogodb o nakupu že na sejmu, temveč se za to odločajo kasneje.

POSLOVALNICA
IMV ZAGREB

Nova ustava

I. UVOD

Z ustavnimi spremembami iz leta 1971 se še ni končal proces sprememb zvezne in republiške ustave. Zato je bilo sklenjeno, da se vse preostale spremembe izvedejo v tako imenovani drugi fazi ustavnih sprememb s hkratnim sprejemom prečiščenega besedila zvezne in republiške ustave.

Sem spadajo predvsem uvedba delegatskega sistema, spremembe glede komunalnega sistema in skupščinskega sistema, pravosodnega sistema, položaja družbenopolitičnih organizacij v okviru ustavnega sistema ter še nekatere druge ustavne novosti.

II. UVEDBA DELEGATSKEGA SISTEMA

1. SAMOUPRAVLJANJE V SKUPŠČINSKEM SISTEMU

Prvi pomembni rezultati samoupravljanja v skupščinskem sistemu so bili doseženi leta 1953 z uvedbo zborov proizvajalcev, najprej za gospodarsko področje, pozneje pa še za ostala področja družbenih dejavnosti.

Z ustavo iz leta 1963 smo uvedli v skupščine federacije republik in pokrajin zbere delovnih skupnosti, kar je bilo dopuščeno tudi občinam, vendar se v naši republiki te možnosti nismo poslužili.

Namen teh sprememb je bil, da pridejo v skupščinah močnejše do izraza interesi posameznih področij združenega dela in sodelovanje teh delovnih področij pri urejanju vseh tistih vprašanj, za katera so najbolj zainteresirana. S tem smo obenem nameravali prepričati vedno navzoče težnje odtujevanja politične oblasti od samoupravne in družbene baze in odpreti pot nadaljnjemu razvoju skupščinskega sistema v skladu z razvojem samoupravnih odnosov na vseh področjih družbenega dela in s potrebo po neposrednem vplivu delovnih ljudi povsod tam, kjer se odloča o njihovih pravicah in dolžnostih ter o splošnih družbenih zadevah.

Želje, da bi se že z ustavo iz leta 1963 uveljavil delegatski sistem, se niso uresničile, ker tedaj niso še obstajali objektivni pogoji za to. To pa seveda ne pomeni, da v skupščinah (od zvezne do občinskih) prejete rešitve niso odražale interesov in potreb delovnih ljudi in občanov.

Novi skupščinski sistem mora biti postavljen tako, da bo zagotovil odločujoč položaj združenega dela in omogočil

delovnim ljudem, da v večji meri sodelujejo pri odločanju v organih družbenopolitičnih skupnosti.

Organizacije združenega dela in druge samoupravne skupnosti naj bodo podlaga za vključevanje delovnih ljudi v sistem političnega odločanja. Prek teh organizacij se delovni ljudje seznanjajo s svojimi problemi in interesi, zavzamejo do njih svoja stališča in o njih odločajo.

V tem je bistvo delegatskega sistema.

Da bi bile namreč organizacije združenega dela in druge samoupravne skupnosti pravilno seznanjene z vsemi pomembnejšimi družbenimi problemi, pri katerih so zainteresirane ali prizadete, in da bi lahko sodelovale pri njihovem reševanju, bodo v novem sistemu določale svoje delegacije, ki bodo ta vprašanja proučevale, spremljale in sodelovale pri njihovem reševanju skupaj z delegacijami drugih samoupravnih skupnosti v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti (občina, republika, federacija). Samoupravne skupnosti bodo tako prek svojih delegacij sodelovale pri reševanju vseh družbenih vprašanj na ravni političnega odločanja.

2. UVEDBA DELEGATSKEGA SISTEMA

Z namenom, da dosežemo zgoraj navedene cilje, uvajamo torej z novo ustavo delegatski sistem, ki bo pomenil odločilno prelomnico v našem skupščinskem in samoupravnem sistemu.

Funkcije delegacij se namreč ne bodo omejevale samo na uresničevanje skupnih interesov, pravic in dolžnosti v okviru skupščin družbenopolitičnih skupnosti, temveč se njihova vloga opredeljuje mnogo širše v vseh oblikah samoupravnega povezovanja.

Odlok o mnenju k osnutku ustave SFR Jugoslavije

LJUBLJANA, 4. okt. Skupščina SR Slovenije je včeraj sprejela odlok o mnenju k osnutku ustave, osnovno koncepcijo in temeljna idejno-politična stališča in principe, na katerih temelji osnutek ustave SFRJ, ki ga je določil zbor narodov zvezne skupščine na svoji seji 7. junija 1973 in ga dal v javno razpravo.

Skupščina SR Slovenije se pridružuje splošni ugotovitvi v široki in demokratični javni razpravi in jo še sama posebej poudarja, da pomeni osnutek ustave SFRJ kot dogovor delovnih ljudi, narodov in narodnosti in njihovih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin, nadaljnji revolucionarni korak za zagotovitev vodilne vloge delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v družbi na temelju njihovega samoupravnega položaja pri razpolaganju z družbenimi proizvodnimi sredstvi, vključno s sredstvi razširjene reprodukcije in pri uresničevanju oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter usmerjanju celotnega družbenega življenja in razvoja na temeljih znanstvenega socializma.

Skupščina še posebej ugotavlja, da so v predloženem osnutku ustave SFRJ ustrezno urejeni odnosi v federaciji, funkcije in pristojnosti zveznih organov in zlasti način konstituiranja in odločanja ter struktura in pristojnosti skupščine SFRJ oziroma njenih zborov, kar v sistemu delegacij zagotavlja pri odločanju in dogovarjanju tudi na ravni federacije neposredno prisotnost interesov delavskega razreda in delovnih ljudi, združenih v njihovih temeljnih samoupravnih skupnostih.

V uresničevanju vodilne vloge delavskega razreda in samoupravljanja delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah odločajo v družbenopolitičnih skupnostih o skupnih in splošnih vprašanjih ter izvršujejo politično oblast.

Temeljna organizacijska oblika skupščinskega sistema v občini, pokrajini, republiki in federaciji postajajo sedaj delegacije delovnih ljudi, združenih v samoupravnih skupnostih. S tem odpravljamo v skupščinskem sistemu še preživle elemente klasičnega parlamentarnega sistema.

Z uvedbo delegatskega sistema izvajamo eno izmed temeljnih načel našega družbenopolitičnega sistema, da delavski razred in vsi delovni ljudje uresničujejo oblast, organizirani v

združenem delu in v drugih samoupravnih organizacijah ter v družbenopolitičnih skupnostih in da uresničujejo svoje skupne interese ter samoupravne pravice in dolžnosti po svojih delegatih v skupščinah in v drugih organih družbenega samoupravljanja.

Delegatski sistem se bo uredil po naslednjih pravilih:

1. Namen: uresničevanje pravic in odgovornosti delovnih ljudi pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti,

2. Delegacije se oblikujejo:

- a) v temeljni organizaciji združenega dela,

- b) v krajevni skupnosti,
- c) v skupnostih in drugih oblikah združevanja delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo,
- č) v delovnih skupnostih

državnih organov, družbenopolitičnih organov, organizacij, društev ter oboroženih sil SFRJ.

3. V temeljnih organizacijah združenega dela, ki nimajo delavskega sveta, izvršujejo pravice in dolžnosti delegacije vsi delovni ljudje.

Dve ali več delovnih organizacij združenega dela ali drugih samoupravnih skupnostih z majhnimi kolektivi, lahko oblikuje skupno delegacijo.

4. Delovni ljudje, organizirani v določene samoupravne interesne skupnosti, lahko tudi prek teh sodelujejo v obravnavanju in odločanju o posameznih vprašanih iz pristojnosti skupščin, če so za njih posebne pomena, s pravicami in na način, določenimi z ustavo, zakonom ali statutom občine.

5. Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih skupnostih in delovni ljudje v krajevnih skupnostih z neposrednim tajnim glasovanjem.

Samoupravne skupnosti (samoupravljajo) samostojno določajo, v skladu z zakonom, število članov in sestav svoje delegacije. Postopek za izvolitev in odpoklic se določi z zakonom. Delegacija se voli za štiri leta.

6. V delegacijo ne morejo biti izvoljeni delovni ljudje na vodilnih delovnih mestih v organizacijah združenega dela, ki ne morejo biti niti člani delavskega sveta ali drugega organa upravljanja, kakor tudi ne izvoljeni ali imenovani funkcionarji drugih organizacij.

Nihče ne more biti član dveh delegacij.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delegacij iste samoupravne skupnosti.

7. Kandidacijski postopek izvajajo organizacije SZDL oziroma sindikati.

8. Vsaka delegacija ali več delegacij temeljnih samoupravnih skupnosti, ki jih vežejo skupni interesi, delegira delegate v skupščino družbenopolitične skupnosti na način, določen z ustavo v skladu s številom delovnih ljudi.

9. Delegacije določajo stališča zaradi sodelovanja v delu in odločanja skupščin, izhajajoč iz interesov svoje samoupravne skupnosti ter upoštevajoč interese drugih samoupravnih skupnosti.

10. Temeljne pravice in dolžnosti delegacije:

a) samostojno ali skupaj z delegacijami drugih samoupravnih skupnosti delegira stalne ali občasne delegate v skupščine družbenopolitičnih skupnosti, b) sodeluje prek delegatov v celotnem delu in odločanju v

skupščini,

c) spremlja delo skupščine in delegatov v skupščini in obvešča svojo samoupravno skupnost o vprašanih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov drugih samoupravnih skupnosti,

d) predlaga svoji samoupravni skupnosti v obravnavo pred odločanjem v skupščini vprašanja, ki so za skupnost posebne pomena,

e) daje prek delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini,

f) obravnava vprašanja, o katerih se razpravlja in odloča v skupščini, zaradi zavzemanja stališč in sporazumevanja z drugimi delegati v skupščini.

11. Delegacija je dolžna obveščati svojo samoupravno skupnost o delu delegatov v skupščini in je za svoje delo odgovorna samoupravni skupnosti.

12. Delegacija sodeluje z delegacijami drugih samoupravnih skupnosti zaradi sporazumevanja o skupnih rešitvah vprašanj iz pristojnosti skupščine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj, ki imajo skupen pomen.

13. Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacijo in samoupravno skupnost.

Pri zavzemanju stališč o vprašanih, o katerih se odloča v skupščini, se ravna delegat po smernicah samoupravne skupnosti ob enakem upoštevanju interesov drugih samoupravnih skupnosti in širših družbenih

interesov in potreb. Vselej mora upoštevati nujnost sporazumevanja.

Ne glede na gornje je delegat samostojen pri opredeljevanju in glasovanju v skupščini.

Delegat je za svoje delo odgovoren samoupravni skupnosti in delegaciji.

14. Samoupravna skupnost lahko izreče celotni delegaciji, posameznemu članu delegacije oziroma delegatu, oziroma delegatu v skupščini nezaupnico in jih lahko odpokliče.

Delegacija in vsak njen član ima pravico dati ostavko.

3. SKUPŠČINSKI SISTEM

Temelj skupščinskega sistema predstavljajo predvsem delegatski odnosi, ki jih v tej fazi ustavnih sprememb uvajamo v vseh družbenopolitičnih skupnosti, od federacije do občine. Zato ne bi ponavljal stvari, ki sem jih že navedel, pač pa naj navedem bistvene spremembe, ki se nanašajo na samo strukturo skupščin in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti v skladu z delegatskim sistemom.

V prvi fazi ustavnih sprememb smo uredili predvsem odnose med federacijo, republikami in avtonomnimi pokrajinami in razmejili pristojnost delegacije s prenosom pretežnega dela prejšnjih zveznih pristojnosti na republike in v samoupravno sfero. Oblikovanje in strukturo skupščin družbenopolitičnih skupnosti pa smo prepustili drugi fazi ustavnih sprememb.

V našem sistemu imamo naslednje družbenopolitične skupnosti:

1. federacija,
2. republika,
3. pokrajine,
4. občine.

Poleg navedenih so predvidene še posebne družbenopolitične skupnosti, ki so tudi pravne osebe,

1. mesto, razdeljeno na občine,

2. regionalne skupnosti občin (število let bo omejeno)

1. Zvezna skupščina

Po osnutku zvezne ustave sestavljajo zvezno skupščino:

a) zvezni zbor

b) zbor republik in pokrajin

Zvezni zbor sestavljajo delegacije delovnih ljudi republik in pokrajin kot samoupravnih družbenopolitičnih skupnosti. (Nekateri so v začetku menili, da za uvedbo zveznega zbora — zbora združenega dela — ni razloga, saj bo združeno delo neposredno zastopano v pokrajini, republikah in občini, preko delegacij).

Zbor republik in pokrajin pa sestavljajo delegacije republik in pokrajinskih skupščin. Zvezni zbor odloča o spremembah ustave in drugih aktov ter o vseh drugih vprašanih iz pristojnosti federacije. Zbor republik in pokrajin pa skrbi za usklajevanje stališč republik in pokrajin na področjih, na katerih sprejema zakone in druge akte na podlagi soglasja njihovih skupščin (družbeni plan Jugoslavije, ustanavljanje skladov, mednarodne konvencije ipd.).

2. Republiška skupščina (SR Slovenije)

Skupščino SR Slovenije sestavljajo:

Nadaljevanje na 4. strani

1. gospodarski zbor,
2. prosvetno-kulturni zbor,
3. socialno-zdravstveni zbor,
4. enotni zbor združenega dela, ki ga sestavljajo poleg gornjih zborov še delegacije iz delovnih skupnosti v državnih organih, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v drugih skupnostih in organizacijah, v oboroženih silah SFRJ ter delegacije delovnih ljudi, ki delajo s svojimi sredstvi, in delavcev, ki združujejo z njimi svoje delo.

5. zbor občin.

Posebna oblika sodelovanja skupščine SR Slovenije z interesnimi skupnostmi, skupščine določenih republiških samoupravnih interesnih skupnosti oziroma njihove delegacije sodelujejo in soodločajo s skupščino SR Slovenije, kadar ta razpravlja in odloča o vprašanjih, ki so pomembna za te samoupravne interesne skupnosti, ter skupaj sprejemajo zakone in druge splošne akte, ki se jih tičejo (organizacija interesne skupnosti, ipd).

Delegacije pošiljajo svoje delegate na zasedanja posameznih zborov glede na:

1. število delovnih ljudi,
2. število delovnih ljudi in bruto produkt, realiziran pri zasebnikih,
3. delegacije v občini pošiljajo po enega delegata na zasedanja zbora občin.

Delegati razpravljajo in odločajo na zasedanju posameznega zbora samostojno ter na zasedanju dveh ali več zborov enakopravno oziroma skupaj. Delovna področja zborov in soodločanje samoupravnih interesnih skupnosti bodo natančneje določene v poslovníku skupščine.

ne. Poleg navedenih zborov skupščine je v novi ustavi predviden še splošni zbor republike, ki določa splošne smeri politike in obravnava vprašanja splošnega političnega pomena za republiko, sestavljajo pa ga skupščina SRS, delegacije družbenopolitičnih organizacij, določene z dogovorom v okviru SZDL.

Splošni zbor lahko sprejema samo deklaracije, resolucije in priporočila.

3. Predsedstvo SR Slovenije Z amandmaji prve faze smo uvedli predsedstvo skupščine SR Slovenije, sedaj pa uvajamo predsedstvo SRS. Njegove pristojnosti se bistveno ne spreminjajo, pač pa se razlikuje po strukturi. Predsedstvo sestavljajo: predsednik, 9 članov in po položaju predsednik CK ZKS in predsednik republiške konference SZDL.

4. Republiški političnoizvršilni svet (republiški svet)

V skupščini se oblikuje za opravljanje politično-izvršilne funkcije in drugih zadev iz pristojnosti skupščine, republiški svet.

Republiški svet opravlja politično-izvršilne funkcije in skrbi za izvajanje politike skupščine SR Slovenije ter opravlja politično nadzorstvo nad delom sveta republiških sekretarjev.

Republiški svet se voli za štiri leta. Republiški svet je odgovoren za svoje delo skupščini SR Slovenije.

5. Svet republiških sekretarjev

Ta organ je predviden za koordiniranje in usklajevanje dela republiških upravnih organov pri izvajanju politike in izvrševanja predpisov. Svet je odgovoren za svoje delo skupščini SR Slovenije.

Svet sestavljajo: predsednik, en ali več podpredsednikov, republiški sekretarji in drugi republiški funkcionarji, ki vodijo republiške upravne organe, določeni z republiškim zakonom.

Predsednika, podpredsednika in člane sveta voli skupščina SRS za štiri leta z možnostjo ponovne izvolitve.

Organizacija in delo republiškega sveta sekretarjev bosta določena s posebnim zakonom.

III. KOMUNALNI SISTEM
1. SPLOŠNE UGOTOVITVE

Namen in vsebina sprememb komunalnega sistema sta deloma že opredeljena v ustavnih spremembah iz leta 1971. Namen sprememb je predvsem ta, da z ustavo zagotovimo hitrejši razvoj občine kot samoupravne skupnosti. Vse dosedanje razprave o komunalnem sistemu so pokazale potrebo:

a) da ustava SFRJ in ustava SRS urejata le tista vprašanja komunalnega sistema, ki so v zvezi z enotnostjo našega družbeno-političnega sistema, ostala vprašanja pa naj ureja občinski statut,

b) da se občina v ustavi opredeli kot sestavljena samoupravna skupnost in kot temeljna družbeno politična skupnost, to je kot skupnost, v kateri se združujeta samoupravljanje in oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi,

c) da delovni ljudje uresničujejo vse funkcije družbene skupnosti v občini, v širših družbeno-političnih skupnostih pa samo tiste, ki so z ustavo določene.

2. DOSEDANJI RAZVOJ KOMUNALNEGA SISTEMA.

Dosedanji komunalni sistem smo formalno uvedli 1. septembra 1955, kot sistem družbenega samoupravljanja občanov v temeljnih teritorialnih skupnostih.

Po ustavi iz leta 1963 je občina postavljena kot temeljna družbeno-politična skupnost, v kateri se ustvarja in uresničuje družbeno samoupravljanje. Kot širša družbeno-politična skupnost, definirana tudi kot skupnost občin, je bil tedaj tudi okraj. Poleg občin smo imeli in imamo še posebne oblike medobčinskega sodelovanja:

a) v mestu razdeljenem na občine, mestno skupščino kot družbeno politično skupnost,

b) skupne medobčinski organ samoupravljanja po XIX. amandmaju k republiški ustavi za urejanje vprašanj skupnega pomena, ki se je uveljavil, kolikor se pač je, samo na obalnem področju. Po letu 1963 se je komunalni sistem utrdil še:

- z razvojem krajevnih skupnosti,

- z uveljavitvijo nekaterih oblik neposrednega odločanja občanov, (referendum), interesne skupnosti itd).

- s krepitvijo vloge SZDL na vseh področjih družbenih dejavnosti.

Iz gornjega vidimo, da je občina, kljub določenim pomanjkljivostim in težavam, vendarle dosegla dokajšnje uspehe v svojem razvoju. Seveda je to le pravilo, kajti stopnja razvoja je od občine do občine zelo različna.

Eno izmed pomanjkljivosti, za katero pa niso bile občine krive, je predstavljal statistični sistem financiranja skupnih potreb. Ta sistem ni dovoljeval delovnemu človeku, da odločneje uveljavlja svoje interese in vplive na uporabo sredstev, ki jih je sam prispeval.

Potreba po hitrejšem razvoju samoupravne občine zahteva določene globlje spremembe na področju komunalnega sistema, zlasti pa uvedbo neposrednega odločanja delovnih ljudi in občanov prek dosledno izvedenega delegatskega sistema.

3. SPREMEMBA USTAVNIH DOLOČB O KOMUNALNEM SISTEMU.

1. Bistvena vsebina sprememb o komunalnem sistemu nam bo jasna že iz same spremembe v definiciji občine, ki ni samo temeljna družbeno-politična skupnost, temveč je v prvi vrsti samoupravna skupnost. Po drugi strani pa je v ustavi določeno, da delovni ljudje izvršujejo v občini funkcijo oblasti in

interese razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbeno-političnih skupnostih (republikli, federaciji).

2. Pri uresničevanju teh skupnih interesov v občini delovni ljudje odločajo predvsem v TOZD, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih skupnostih, v družbeno-političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem, z družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih upravljanja.

Vse gornje institucije so torej sestavni del komunalnega sistema, to so najrazličnejše oblike, v katerih delovni ljudje in občani neposredno ali posredno odločajo ne samo o svojih osebnih interesih, temveč tudi o družbenih in skupnih interesih in o njihovem zadovoljevanju. V tem je bistvo sprememb komunalnega sistema.

3. Občina se ustanovi ali združi z drugo občino na predlog in po dogovoru delovnih ljudi določenega območja v skladu z zakonom, medtem ko je bil prej določeno, da se občina ustanovi oziroma odpravi z zakonom po prejšnjem zaslišanju občanov. Inicijativa za statusne spremembe pripada torej v celoti delovnim ljudem, ki se o njih dogovore.

4. V ustavi so našete samo temeljne pristojnosti občin, urejanje ostalih pa je prepuščeno občinskemu statutu.

5. Tudi družbeni plan je drugače koncipiran kot v sedanji ustavi. Sprejemajo ga delovni ljudje v temeljni organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti, samoupravni interesni skupnosti in v drugih oblikah samoupravnega združevanja. Z družbenim planom občine se določa skupna politika gospodarskega in družbenega razvoja v občini, usklajuje razvoj posameznih dejavnosti, zlasti pa določajo smernice razvoja in družbene naloge na področju družbenih dejavnosti, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, zaposlovanja, kadrovske politike, politike socialne varnosti in stabilnosti gospodarjenja s prostorom in varstva okolja.

Občine, v katerih se gospodarske in druge dejavnosti medsebojno dopolnjujejo, lahko sprejmejo skupni razvojni program, v katerem določijo politiko razvoja določenega območja (območja regije) oziroma posebnih dejavnosti.

6. Naslednja novost v novi ustavi je način financiranja skupnih potreb delovnih ljudi in splošnih družbenih potreb v občini, delavci v TOZD in v drugih organizacijah združenega

KS, SIS ter občani neposredno odločajo o obsegu, vsebini in načinu zadovoljevanja svojih skupnih potreb ter po načelu vzajemnosti in solidarnosti združuje svoje delo in zagotavljajo iz dohodka TOZD, svojih osebnih dohodkov in drugih dohodkov delovnih ljudi sredstva za te namene. Zadovoljevanje svojih skupnih potreb delovni ljudje zagotavljajo s samoupravnimi sporazumi, družbenim dogovorom in referendumom. Splošne družbene potrebe pa se financirajo iz davkov, taks in drugih dajatev, ki so dohodek občine (proračunski dohodek).

To je ena največjih sprememb v komunalnem sistemu. Pri financiranju skupnih potreb občanov in splošnih družbenih potreb občinska skupščina ne nastopa več kot organ oblasti, temveč kot organizator in koordinator v uresničevanju ustavnega načela, da o uporabi sredstev, ki jih prispevajo delovni ljudje, in o njihovi namembnosti odločajo delovni ljudje sami oziroma izvajajo o tem odločilen vpliv. Poleg tega gre za nov način financiranja brez posredovalca, ki ga je do sedaj predstavljala občinska skupščina prek svojega proračuna.

4. MEDOBČINSKO SODELOVANJE

Poleg sedanjih oblik medobčinskega sodelovanja predvidevajo ustavne spremembe tudi nove oblike, ki bodo omogočale boljše in intenzivnejše sodelovanje med občinami v mestu in v regiji. Dopolnjene so tudi določbe glede sodelovanja občin v mestu in določbe dosedanjega 19. dopolnila k republiški ustavi. Ustava v novem besedilu daje večje možnosti in konkretnije določa način medobčinskega sodelovanja.

5. OBČINSKA SKUPŠČINA IN DRUGI OBČINSKI ORGAN.

a) občinska skupščina

Občinska skupščina je najvišji organ samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine. Poudarek je torej na samoupravljanju, ne pa več na oblasti, kot je bilo v preteklosti. Delegacije samoupravnih skupnosti pošiljajo na seje zborov občinske skupščine svoje delegate.

Občinsko skupščino sestavljajo:

1. gospodarski zbor
2. prosvetno-kulturni zbor,
3. socialno zdravstveni zbor,
4. enotni zbor združenega dela,
5. zbor krajevnih skupnosti.

statutu občine je lahko določeno, da ima občinska skupščina samo enoten zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti. Ta struktura bo verjetno primernejša za manjše in manj razvite občine.

Določene samoupravne interesne skupnosti, soddoločajo z občinsko skupščino o zadevah, ki imajo zanje poseben pomen. S statutom občine se določi, o katerih vprašanjih odločajo delegati na zasedanju posameznega zbora samostojno in o katerih na zasedanjih dveh ali več zborov enakopravno ali skupaj. Če imamo samo enotni zbor na področju združenega dela, mora biti zagotovljeno, da se o vprašanjih, ki imajo pomen za samoupravno skupnost določenega področja lahko odloča samo s soglasjem delegatov samoupravnih skupnosti tega področja.

Tudi nepristojni zbori lahko razpravljajo o posameznem vprašanju, zavzemajo stališča in dajejo predloge pristojnim zborom, o katerih morajo ti razpravljati. Občinska skupščina je dolžna obravnavati pobude in predloge, ki jih da organizacija SZDL ali sindikatov in jih obvestiti o svojih stališčih do teh pobud in predlogov.

b) Občinski politično-izvršilni svet (občinski svet)

Za opravljanje politično-izvršilne funkcije in drugih zadev iz pristojnosti skupščine se v tej formira, kot v republiški skupščini, politično izvršilni svet (občinski svet), ki ima v okviru občine enake funkcije kot republiški svet v okviru republike.

Funkcije občinskega sveta se podrobneje določijo v občinskem statutu.

Občinski svet je odgovoren občinski skupščini.

c) Splošni zbor

Za določitev splošnega stanja politike v občini in za obravnavanje drugih vprašanj, ki imajo splošen pomen za občino, se formira splošni zbor, ki ga sestavlja občinska skupščina in delegacije družbeno-političnih organizacij: določeno število članov, ki jih izvoli splošni zbor, predsednik občinske skupščine, predsednik občinske organizacije ZK in predsednik občinske organizacije SZDL.

Kot je bilo že navedeno, so tudi krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti sestavni del občine. Zato bi razprava v občini v novi ustavi ne bila celotna, če bi pri tem ne zajeli tudi navedenih dveh institucij.

a) Krajevne skupnosti

V krajevni skupnosti se povezujejo delovni ljudje, ki živijo in delajo v posameznem naselju, delu naselja ali več medsebojno povezanih naselij, delovne skup-

nosti TOZD in drugih samoupravnih skupnosti in organizacij, ki delujejo v krajevni skupnosti, in delovni ljudje, združeni v družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo svoje posamezne in skupne interese.

Krajevna skupnost je posebna samoupravna skupnost, v kateri imajo delovni ljudje ne samo pravico, temveč tudi dolžnost, da se organizirajo in v njej neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter po svojih delegatih sodelujejo v organih občine in drugih družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje v KS določajo sami vsebino in način zadovoljevanja ter uresničevanja svojih skupnih potreb in interesov na naslednjih področjih:

- medsebojni odnosi v naselju,
- gospodarjenje s prostorom,
- urbanistično programiranje in urejanje naselij,
- otroško in socialno varstvo,
- zdravstveno varstvo,
- vzgoja in izobraževanje,
- prosveta in kultura,
- organizacija SLO,
- stanovanjska politika in upravljanje stanovanj,
- upravljanje družbenega premoženja itd.

Število nalog KS in njihovo uspešno uresničevanje bosta odvisna predvsem od prizadevnosti delovnih ljudi v KS in seveda tudi od finančnih sredstev, zato predvideva nova ustava vrsto virov financiranja njihovih potreb.

Iz gornjega so glede krajevnih skupnosti razvidne v novi ustavi naslednje glavne novosti:

a) KS sestavljajo vsi občani in delovni ljudje, ki živijo in delajo v KS, osnova ni več torej samo bivanje na določenem naselju,

b) organiziranje KS ni več samo pravica, temveč tudi dolžnost, zato ne bo mogel nihče več ostati izven KS.

c) Naloge KS so znatno večje in se ne nanašajo več pretežno na komunalne usluge in socialno varstvo.

Različnim nalogam KS ustreza tudi različen način njihovega uresničevanja. Ustava (zvezna in podrobneje republiška) predvideva namreč, da delovni ljudje v KS zadovoljujejo in uresničujejo svoje skupne potrebe in interese:

- neposredno na svojih zborih,
- v krajevnih organizacijah SZDL,
- v drugih družbenopolitičnih organizacijah,

- v društvih,
- v skupnostih potrošnikov in potrošnikov določenih dobrin in storitev,
- na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjskih skupnostih,
- z referendumom,
- s samoupravnim sporazumom,
- v samoupravnih interesnih skupnostih.

Določene skupne potrebe pa KS uresničuje v lastni skupščini, v svetu in v drugih organih KS.

Navzven pa bo KS delovala prek svojih delegatov, in sicer: v OZD, ki opravljajo zadeve posebnega družbenega interesa,

- v samoupravnih interesnih skupnostih,
- v občinah (zbor KS) in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Osnovne vodilne enote, razen OZD, drugih samoupravnih skupnosti in delovnih kolektivov, bodo namreč v delegatskem sistemu krajevne skupnosti.

b) Samoupravne interesne skupnosti.

Kot glavni namen ustanavljanja samoupravnih interesnih skupnosti (SIS) je v osnutku ustave poudarjeno organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavcev in drugih delovnih ljudi.

SIS se ustanovljajo na področju družbenih dejavnosti (vzgoje in izobraževanja, raziskovanja, kulture, zdravstva, varstva otrok, ipd.) ter za zadovoljevanje potreb po storitvah posameznih dejavnosti v materialni proizvodnji, v kateri ne sme biti delovanje tržnih zakonitosti edino merilo za usklajevanje dela s potrebami niti podlaga za vrednotenje uspehov dela. Obe navedeni skupini SIS sta mešanega značaja, ker jih sestavljajo uporabniki storitev oziroma proizvodov ter organizacije, ki opravljajo te storitve oziroma proizvajajo navedene proizvode.

V tretjo skupino spadajo SIS, ki jih ustanovljajo po načelih vzajemnosti in solidarnosti sami uporabniki (socialna zavarovanja ipd).

V SIS delavci enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju ustreznih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese, ki izhajajo iz narave odnosov na področju, za katera se ustanovljajo SIS.

Poleg teh določb glede ustanavljanja in nalog SIS sta v novi ustavi poudarjeni dve osnovni

Novost - naši zavorni bobni

S tem, ko zaključujemo preizkusno obratovanje linije za obdelavo zavornih bobnov, je IMV v proizvodnji elementov podvozij - prem - napravila korak naprej v proizvodni zmogljivosti in kvaliteti obdelave.

Linija za obdelavo zavornih bobnov predstavlja pomemben člen v skupini naprav za proizvodnjo avtomobilskih in prikolčnih podvozij. Ker je na tržišču vedno večja zahteva po kvaliteti, prav tako pa tudi vse strožje kriteriji za homologiranje zavor, je bilo potrebno predvideti tak tehnološki postopek

obdelave bobnov, ki nam bo omogočil najkvalitetnejšo izdelavo zavornih bobnov. V ta namen smo projektirali proizvodne naprave, ki omogočajo doseči zahtevano kvaliteto in predvidene količine.

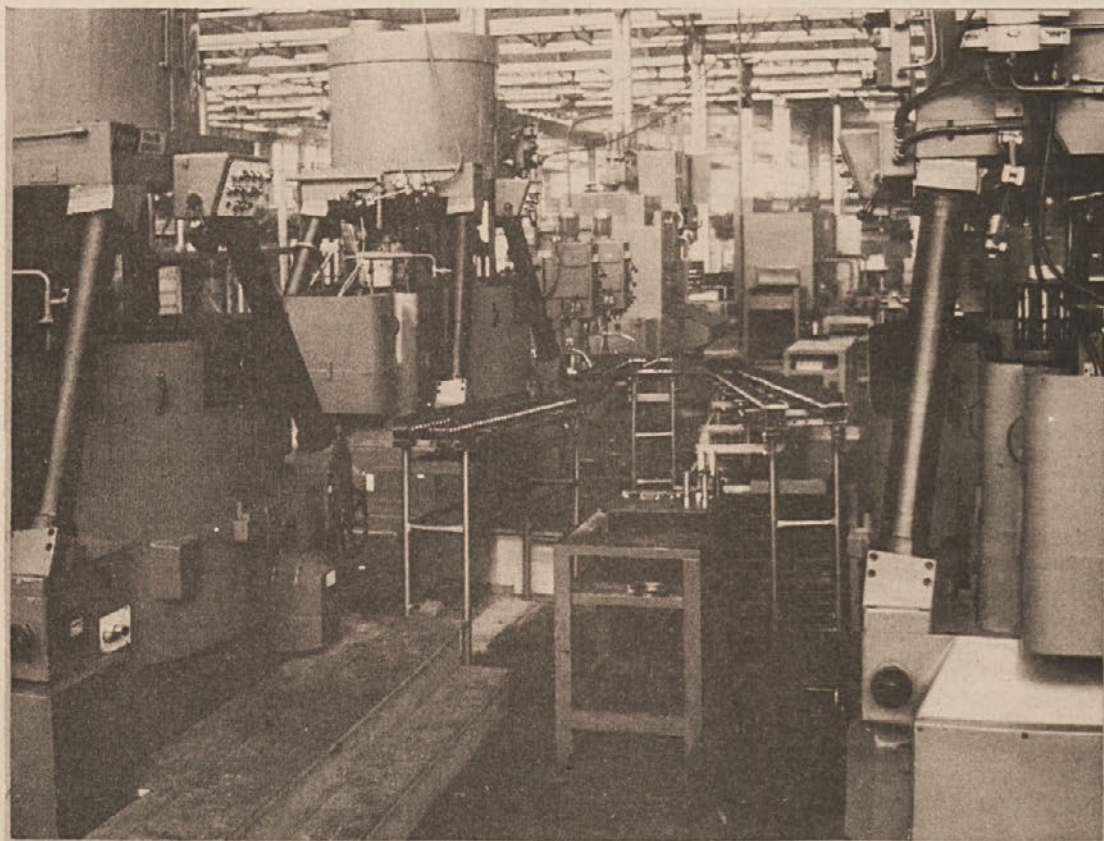
Investicija je visoka, vendar z ozirom na težave, ki smo jih imeli s podvozji v preteklosti, in stroški, ki so s tem v zvezi nastajali, ter dejstva, da nameravamo proizvodnjo prikolnic podvojiti, je bilo to nujno in ekonomsko upravičeno.

Z rekonstrukcijo preme prikolice se je poenotil tudi zavorni sistem. Tako smo dobili

enotni zavorni bobni za vse tipe prikolic, oblikovan tako, da je izdelan skupno s pestom kolesa. Konstrukcijsko je to enostavnejša in cenejša izvedba, tehnološko pa zahtevnejša, in zaradi tega je bilo potrebno obdelavo zavornih bobnov prenesti v IMV. Sedaj, ko razpolagamo s proizvodnimi sredstvi, nam je dana možnost tudi za poslovno sodelovanje z drugimi avtomobilskimi tovarnami.

Izkušnje, pridobljene z izdelovanjem zavornih bobnov so pomembne in koristne za nadaljni razvoj ter podlaga za odločitve pri novih investicijah.

Ž. S.

Oprema za izdelovanje zavornih bobnov, kar je novost v naši tovarni.

načeli glede notranjih odnosov v teh skupnostih, in sicer:

1. da mora biti delavec, uporabnikom storitev oziroma proizvodov zagotovljen kar največji vpliv nad uporabo sredstev, ki jih sami prispevajo za uresničevanje osebnih in skupnih interesov in potreb na ustreznih področjih in

2. da morajo biti delavcem v OZD, ki pripadajo delavcem v združenem delu.

V zvezi s samoupravljanjem v SIS je v osnutku ustave določeno, da se zadeve skupnega pomena za člane SIS ter način odločanja o njih, delovno področje, pooblastila, odgovornosti skupščine in drugih organov SIS urejajo s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi SIS ter z njenim statutom. Skupščina se oblikuje po delegatskem sistemu. Na tem mestu je treba ponovno poudariti, da skupščina

na določenih SIS (družbene dejavnosti, stanovanjska politika) neposredno sodeluje in soodloča z občinsko oz. republiško skupščino o vprašanih, ki se neposredno tičejo delovnih področij posamezne SIS.

To je kratek pregled najvažnejših ustavnih sprememb - tako imenovane II. faze, ki jih vsebujeta osnutka zvezne in republiške ustave.

Poslovni sekretariat

Sodelovanje IMV - Renault

Avtomobili francoske firme Renault, od R4 do R16 niso neznan na naših cestah. Tako kot drugod so tudi pri nas kupci radi segali po njih, saj je značilno za francoska (ne samo Renaultova) vozila, da so zelo udobna, dobro vzmetena in z zanesljivimi motorji. To je dovolj, da se je firma Renault s svojimi avtomobili uveljavila na našem avtomobilskem trgu.

Že leta nazaj sodeluje z Renaultom ljubljansko podjetje Cosmos. Sodelovanje je potekalo le v eni smeri. To je bil uvoz avtomobilov brez kakršnegakoli vezanega izvoza firmi Renault. Spreminjajoči se predpisi in rast domače avtomobilске industrije so narekovali višjo obliko sodelovanja naših delovnih organizacij z inozemskimi poslovnimi partnerji. V tem času je prišlo do prekinitve sodelovanja s Cosmosom in kot nov Renaultov partner se je pojavil Litostroj iz Ljubljane. Tudi sodelovanje z Litostrojem ni prineslo bistvenih izboljšav industrijskega sodelovanja, pa tudi ne predvidenega obsega sodelovanja. Litostroj ni izpolnjeval enega osnovnih pogojev dolgoročne proizvodne kooperacije, to je minimalne 30-odstotne udeležbe domačega podpisnika pogodbe pri izvozu. Izkazalo se je, da IMV izpolnjuje vse zahtevane pogoje, in po končanih razgovorih z Renaultom in Litostrojem je prišlo do prenosa pogodbe iz Litostroja na IMV.

Verjetno ne bo odveč nekaj podatkov o našem poslovnem partnerju, firmi Regie Nationale des Usines Renault iz Boulogne/Billancourta pri Parizu.

V letu 1970 je tovarna Renault izdelala 1.159.745 vozil. Od teh je bilo 1.055.803 osebnih vozil, 103.942 dostavnih vozil, 36.362 transportnih vozil in 20.003 kmetijski stroji. Renault izdelava na dan več kot 5.150 vozil in zavzema 45 odst. izvoza avtomobilov iz Francije. Je največji francoski izvoznik. Samo v Franciji zaposluje več kot 130.000 ljudi. Razen v Franciji ima po vsem svetu preko 20 tovarn, v katerih izdelujejo razen avtomobilov tudi industrijske stroje, ladijske motorje, topilne naprave itd. Samo ena od tovarn v Flinsu blizu Pariza stoji na 225 ha površine in montira R12, delno R4 in R16. Vsak dan izdelajo 1700 vozil.

Sodelovanje IMV-Renault je pogojeno z izpolnjevanjem pogodbe in predpisov o dolgoročni proizvodni kooperaciji med domačimi organizacijami

zdrženega dela in tujimi tvrdkami.

Za dolgoročno proizvodno sodelovanje se šteje proizvodno sodelovanje organizacij zdrženega dela in tujih firm, to je sodelovanje v proizvodnji in medsebojnih dobavah sestavin, delov in polproizvodov.

Z dolgoročno proizvodno kooperacijo se vključuje gospodarstvo Jugoslavije v mednarodno delitev dela. Izvajanje dolgoročne proizvodne kooperacije mora potekati v razmerju 1:1, kar pomeni, da lahko domača organizacija zdrženega dela uvozi za toliko posameznih sestavnih delov, za kolikor jih je izvozila. Pri izvozu mora organizacija zdrženega dela biti udeležena z najmanj 30 odst. skupne vrednosti izvoza po pogodbi, ostalih največ 70 odst. pa mora izvirati iz proizvodnje domačih organizacij zdrženega dela, s katerimi je sklenila pogodbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji.

Pogodba o dolgoročnem proizvodnem sodelovanju je veljavna, ko jo odobri in vpiše v poseben register zvezni sekretariat za gospodarstvo. Zveznemu sekretariatu za gospodarstvo je potrebno hkrati z zahtevo za odobritev pogodbe predložiti zahtevano dokumentacijo.

Plačevanje uvoza oz. sprejemanje plačil od izvoza po pogodbi o dolgoročni proizvodni kooperaciji se odvija prek posebnega deviznega računa ali kontokorentnega računa s prebijanjem priliva od izvoza z dolgovanjem za izvršeni uvoz. Bistvena razlika med njima je v tem, da se pri kontokorentnem računu, če je zanj organizacija zdrženega dela dobila pristanek NB, domača organizacija zdrženega dela sme zadolžiti do določenega zneska, ki ga določi NB.

In še nekaj besed o pomenu pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji s firmo Renault. Montažni trak za osebna vozila R4 je do sedaj zapustilo že prek 1000 teh vozil. Za prihodnje mesece načrtujemo proizvodnjo 24 vozil na dan, pa tudi uvajanje proizvodnje naših tipov vozil. Od novembra dalje bomo v vozila R4 vgrajevali precej domačih sestavnih delov, za katere smo že dobili ali pa še pričakujemo Renaultovo homologacijo. Dobiti homologacijo, to je kvalitetno potrditev doma izdelanih sestavnih delov, ni lahko, saj ima Renault, ki prodaja svoje avtomobile po vsem svetu, zelo stroge kvalitetne normative. V tako kratkem času osvojiti prek 15 odst. se-

stavnih delov ni majhno niti lahko delo. Nekaj teh sestavnih delov bomo pod pogoji dolgoročne proizvodne kooperacije izvozili Renaultu za potrebe njegove proizvodnje v Franciji ali njegovih tovarn po svetu. Izvažati Renaultu pomeni proizvajati avtomobilске sestavne dele svetovne kvalitete. Renault že sedaj ni edini, ki se zanima za naše izdelke.

Še naprej moramo razvijati serijsko proizvodnjo elementov, ki imajo enako tehnološko osnovo.

IMV - KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto - Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih - Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 - Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Splichal - Stavek, filmi in prelom ČZP DOLENJSKI LIST - Tisk: Tiskarna LJUDSKA PRAVICA Ljubljana

„Supercar“ renault R5 je vozilo, ki je med zadnjimi prišlo iz Renaultovih tovarn, in na mah osvojilo trg.

Dobra predstavitev na sejmu

Na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu, ki je bil od 6. do 16. septembra, je razstavljalo 1.300 domačih in 5000 tujih razstavljalcev iz 54 tujih držav in Jugoslavije na 270.000 m² razstavne površine.

Jugoslovansko gospodarstvo je bilo predstavljeno z najširšim izborom vseh izdelkov, ki so bili do sedaj razstavljeni na takšnih prireditvah. Tako je bilo na 165.000 m² razstavljenih okrog 170.000 eksponatov

jugoslovanske proizvodnje: od instrumentov in blaga široke porabe do gradbene mehanizacije, strojev, vozil in proizvodov črne in barvne metalurgije.

Med jugoslovanskimi razstavljalci industrije motorjev in motornih vozil se je s svojim celotnim proizvodnim programom predstavila tudi naša tovarna. Naš stalen izložbeni prostor z 2592 m² odprtega razstavnega prostora je na vzhodni strani zagrebškega velesejma. Zastave

IMV, ki so plapolale v zraku, so že od daleč pozdravljale obiskovalce sejma, ki so prihajali na sejem z vzhodne strani.

Razpored vozil in prikolic na našem razstavnem prostoru je bil tak, da je omogočal obiskovalcem dostop do vsakega vozila z vseh strani. Osrednje mesto na izložbenem prostoru je zasedla naša „SP“. Desno od servisne postaje so si mnogoštevilni obiskovalci lahko ogledali Adria prikolice vseh velikosti

z vprego osebnih vozil programa RENUALT. Levo od servisne postaje je privabljal na ogled program razstavljenih in komercialnih vozil. Pred servisno postajo je bila razstavljena servisna oprema, pa so bila razstavljena osebna vozila „ACIA-1300“. Naše vozila so bila pogled na naše proizvode še bolj vabljiva, so med modro-belimi prikolicami in raznobarnimi avtomobili svetlikali zeleni ter velik stolp z znakom

IMV na vrhu.

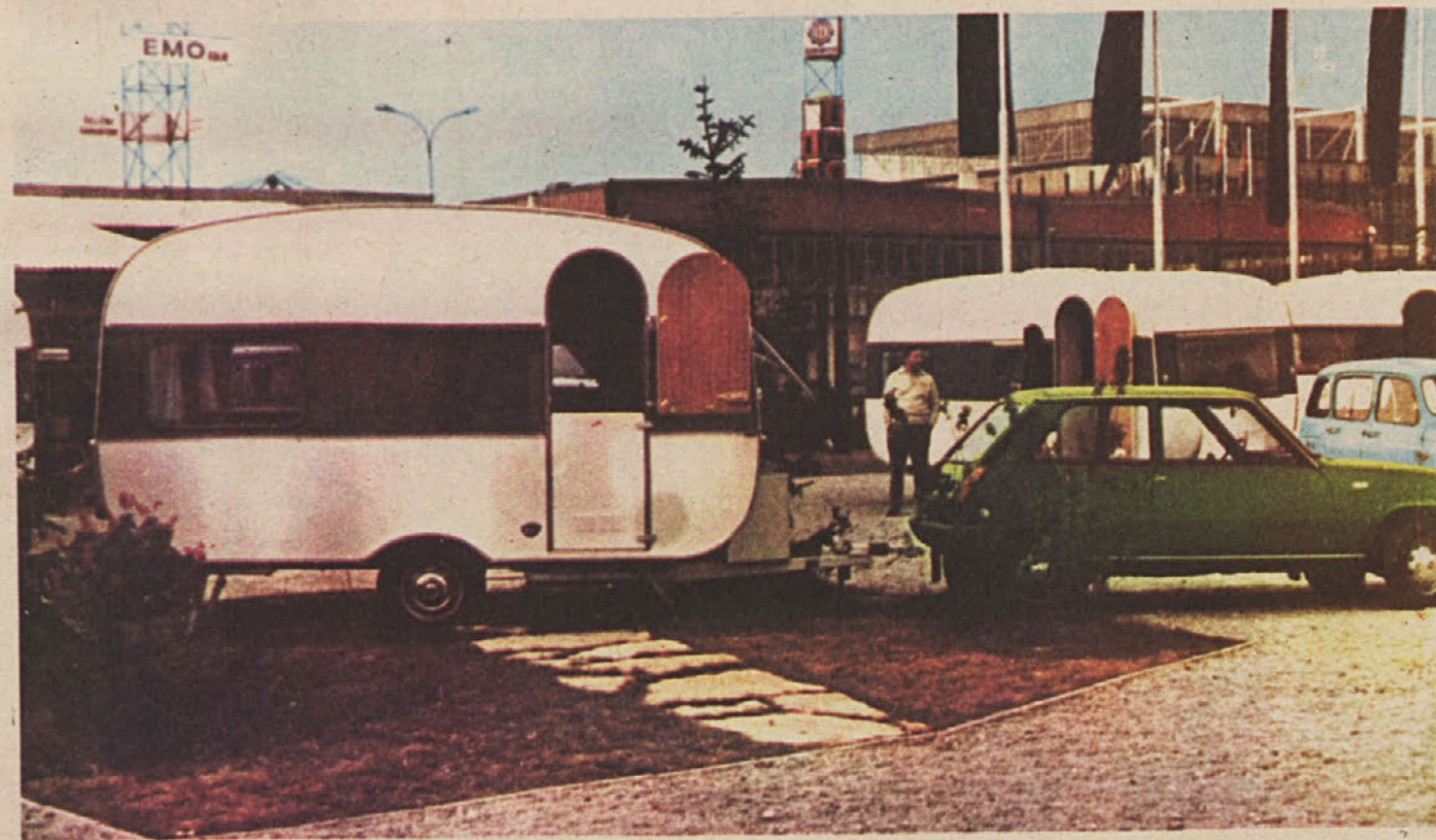
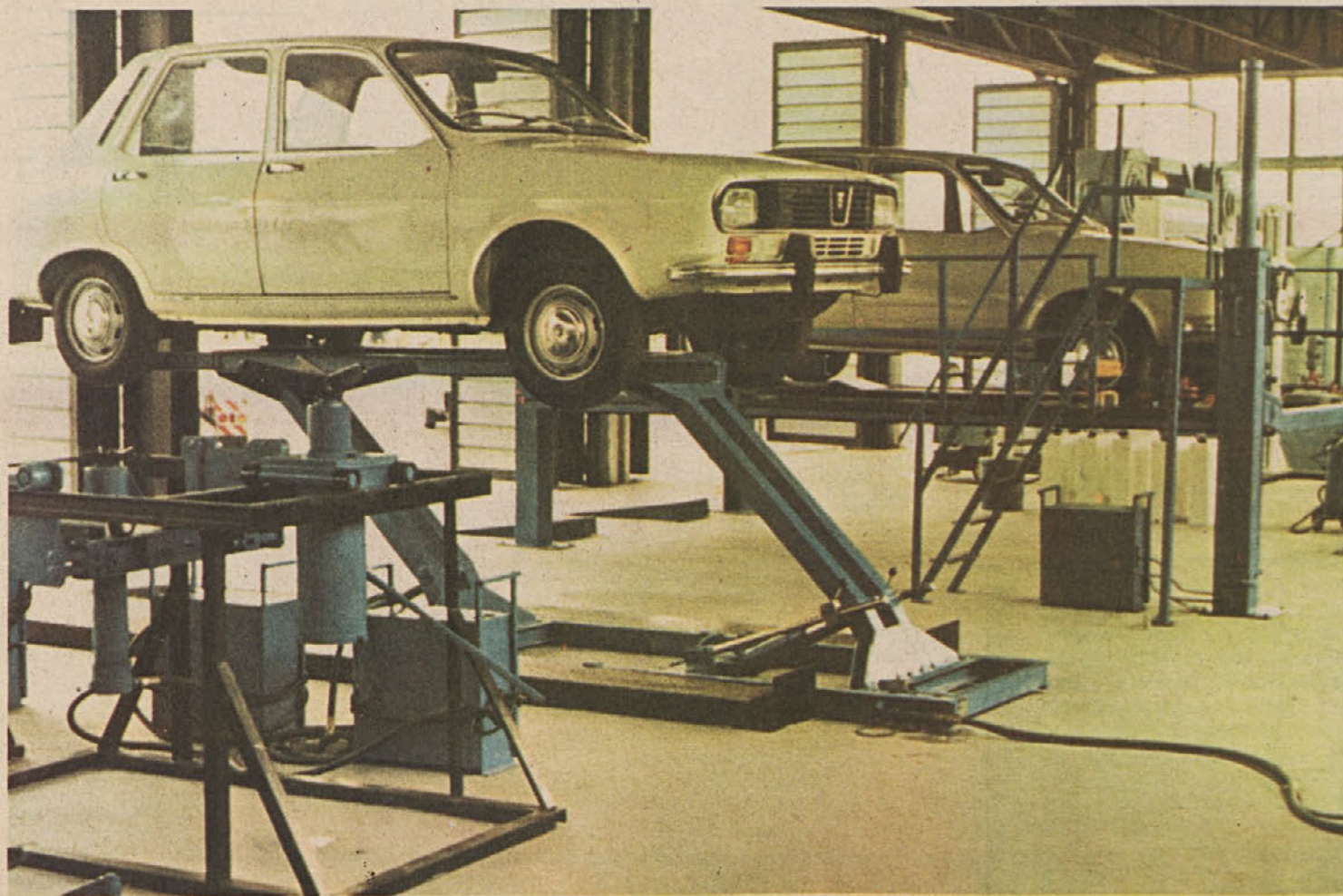
Vse na našem razstavnem prostoru je bilo okusno urejeno, tako da je že sam ogled od daleč privabil posameznika na ogled proizvodov od blizu.

Naši uslužbenci, ki so bili oblečeni v modre obleke z oznako „IMV Novo mesto“, so razen tega, da so dajali interesentom prodajne informacije, delili tudi propagandni material za naše izdelke. Tako so ljudje, ki so si ogledali naše razstavljene proiz-

vode, zadovoljni odhajali iz našega razstavnega prostora.

Ta velika jesenska mednarodna prireditev v Zagrebu, ki si jo je letos ogledalo okrog 100.000 odraslih – poleg njih pa še na tisoče osnovnošolcev, srednješolcev, študentov in drugih ljudi, je ponovno dokazala, da so sejmji sicer draga oblika predstavljanja naše proizvodnje in izdelkov, hkrati pa najhitrejši in najbolj ustrezen način za stik s tržiščem.

VIDA KERIN

Dogodki v Čilu pretresajo svet

Tudi v našem kolektivu smo se pridružili protestom vsega sveta zoper zaroto, ki jo je izvedla vojaška hunta v Čilu po naročilu imperialističnega sveta.

Na političnem aktivu, ki se je sestel 20. septembra 1973, je zbranim spregovoril ing. Božo Kočever in predlagal, da naše protestno pismo pošljemo občinski konferenci ZK Novo mesto in se tako pridružimo vsem protestom, ki jih izraža svet zoper fašistično hunto v Čilu.

Politični aktiv Industrije motornih vozil je posredoval svoj protest, ki se glasi:

Z ogorčenjem smo sprejeli vest o nasilnem strmoglavljenju ustavne ureditve in vlade ljudske enotnosti v prijateljskem in neuvrščeni Čilu. Pridružujemo se vsem protestom svobodoljubnih in demokratičnih narodov in sil na svetu ter najodločnejše protestiramo proti imperialistični zaroti fašističnega nasilja nad demokracijo v Čilu.

Neofašistična imperialistična zarota ne pomeni le udarec za Čile in njegovo ljudstvo. Predsednik Allende je nova žrtev imperializma in njegova smrt pomeni veliko izgubo za Čile in za ves napredni svet. Imperializem skuša zaustaviti razvoj in napredek na vsej latinskoameriški celini, prav tako pa tudi boj teh narodov in držav za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in resnično suverenost.

Naprednih gibanj pa ni mogoče ustaviti ne na tej celini ne v svetu, niti s tujimi vmešavanji niti z udari, aretacijami in z ubijanjem. Boj za napredek se je v Čilu globoko ukoreninil. V vsej Latinski Ameriki ta boj lahko doživlja občasne oseke, a prav gotovo se bo okreplil in napredoval, saj je življenjskega pomena za delavski razred.

Najširšo podporo je predsedniku Allendeju in čilskemu ljudstvu pred nedavnim izrazila tudi večina sodobnega sveta na zgodovinskem sestanku neuvrščeni držav v Alžiru. Imperialistični in neokolonialistični udar v Čilu bo le utrdil neuvrščene države in napredne sile po vsem svetu v njihovi odločnosti, da se bojujejo do dokončne zmage za boljši in pravičnejši svet. Kot je dejal predsednik Tito, je politika neuvrščeni vest človeštva in je ni mogoče prezreti.

Dogodki v Čilu potrjujejo, da morajo neuvrščene države nujno uresničiti odločitev alžirske konference neuvrščeni, naj bi

skupaj podprli akcijo za krepitev svoje varnosti in si z vsemi naprednimi silami prizadevali za spremembo v mednarodnih odnosih, ki naj bi temeljili na demokraciji in enakopravnosti.

Ogorčeni nad vojaškim udarom v Čilu zoper predsednika Allendeja in vlado narodne enotnosti Čila ter pretreseni nad tragično smrtjo predsednika Allendeja, ki se je do konca dosledno boril za ideale demokratične ureditve ter pravice delavcev in vseh zatiranih, skupaj z vsemi delovnimi ljudmi Slovenije odločno protestiramo zoper to zaroto najbolj reakcionarnih sil. Očitno je, da je bilo to sramotno dejanje izvedeno s podporo reakcije in imperialističnih sil iz tujine, ki ne dopuščajo nikakršnih resnično progresivnih sprememb in pridobitev delavcev ter ne izbirajo sredstev za ohranitev svojega monopola in nadvlade v svetu. Delovni ljudje tako kot doslej tudi v tem trenutku odločno podpiramo boj delavcev in naprednih sil Čila za svoje pravice, svobodo, socializem in človeško dostojanstvo in izražajo polno solidarnost z njimi in njihovim bojem.

Udar v Čilu je nov dokaz sramotnega dejanja, obenem pa opozorilo nam vsem, da se še čvrsteje strnemo okrog Zveze komunistov in razvijamo bratstvo enotnost narodov Jugoslavije, obenem pa zaostrimo boj proti vsem, ki poskušajo spodkopavati temelje našega socialističnega samoupravnega sistema.

REKLI SO O ČILU:

1. ALBERT LAH – proizvajalca prikolic:

Presenečajo me dogodki v Latinski Ameriki, v Čilu. Ču-

dim se zverinskemu ravnanju vojne hunte zoper delavski raz-

red prijateljskega Čila. Dvomil sem v samomor predsednika Salvadora Allendeja, saj se vsi spominjamo besed, ki jih je spregovoril svojemu ljudstvu: „Izjavljam, da sem odločen upreti se, tudi za ceno življenja, da bi to bil nauk v sramotni zgodovini tistih, ki imajo moč, nimajo pa razuma.“

FRANCI METELKO – izvozni oddelek:

Metodo, po kateri je prišla na oblast vojna hunta v Čilu, je treba najstrože obsoditi. Na-

sprotja, ki se pojavljajo v družbi, je namreč treba reševati po mirni poti. Sodbo o upravičenosti vojaškega udara, ki jo zagovarjajo nasprotniki predsednika Allendeja, bo dala zgodovina.

Inž. JOŽE ROZMAN – servisna služba:

Dogodki v Čilu zame niso

presenečenje. Bolj me je skrbelo prej, ko je predsednik Allende reševal spor s tujimi družbami, ko je posegel po edini pravilni poti, nacionalizaciji. Žal pa so vse države premalo storile, da bi podprle demokratično izvoljeno vlado čilskega ljudstva. Le neuvrščeni so

povzdignili svoj glas, prevladal pa je ameriški denar. Posebno še, ker je baker danes vojni material, ZDA pa so brez zalog. Kaže pa, da je Hitlerjev in njegovih metod še polno po svetu. Upam, da se bo čilsko ljudstvo, ki je le nekaj manj kot dve leti živelo v socializmu, pravočasno in dovolj energično uprolo poskusom zatiranja svoboščin.

VIDA KERIN – predsednica mladine IMV:

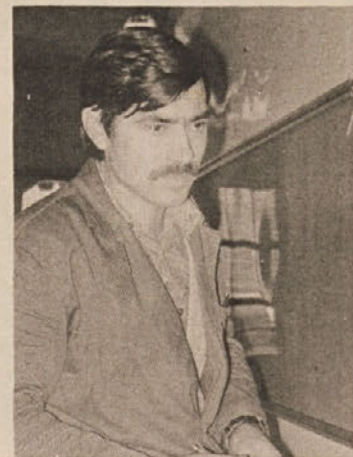
Krvavi dogodki v Čilu niso pretresli samo mene in posameznike po svetu, temveč je to kruto dejanje prizadelo vse napredne sile sveta. Zamajalo je njihovo vero v moč pravice vsakega naroda, da si po svoje kroji usodo. Allende je hotel po mirni poti pripeljati čilski narod v socializem. Edino prav, toda njegova stran je bila šibka in pregazila jo je močnejša noga. Po moje se je tam z Allendejevim umorom šele začelo...

Pokažimo čilskemu narodu solidarnost. Pridružimo se protestom in demonstracijam.

JOVO BOGOVEC – kontrolor v proizvodnji prikolic:

Pridružujem se vsem svobodomiselnim in naprednim de-

lovnim ljudem socialistične Jugoslavije ter celega sveta v protestu zoper divjanje fašističnih in imperialističnih sil v Čilu.

Allende je ubit, toda on še živi in bo živel v srcih njegovega naroda in vsega naprednega sveta; Allende je legenda, heroj in borec za mir na svetu. Dodal bi še to, da je prevrat v Čilu opozorilo vsemu svetu, posebno neuvrščeni; da se je treba resno pripraviti na obrambo proti fašistično-imperialističnim silam v svetu.

JOŽE MAJES — vodja lakirnice proizvodnje prikolic:

Sam razvoj teh dogodkov

sem pričakoval ze pred koncem neuvrščeni v Alžiru. Menim, da napredne sile niso dajale dovolj podpore Čilu, čeprav je bilo očitno, da reakcionarne sile spodkopavajo komaj rojeni socializem.

Globoko me je pretresla vest o smrti državnika Allendeja, ki je med prvimi na svetu pripeljal svojo deželo po mirni poti v socializem.

Inž. DRAGO REBA — sekretar OO ZK IMV:

Globoko me pretresajo taki postopki fašistično-imperialističnih sil s pomočjo vojske v Čilu. Ostro obsojam tak način

stičnih sil s pomočjo vojske v Čilu. Ostro obsojam tak način

prisivjanja oblasti nad ljudstvom in zverinsko ubijanje delovnega ljudstva, ki je hotelo mirno živeti in si krojiti svojo usodo — svoj socializem. Menim, da bo posledice takšnih dejanj trpelo delovno ljudstvo prijateljskega Čila.

ZLOČIN PROTI LJUDSTVU

Inž. BOŽO KOČEVAR

Dejanja, ki jih izvajajo protirevolucionarne in imperialistične sile v Čilu, so najbolj gnusna v zgodovini človeštva. To ni samo boj proti marksističnemu gibanju, to je boj proti ljudstvu v Čilu in proti celotnemu naprednemu človeštvu. To je teptanje vseh človeških pravic, teptanje listin OZN. Dr. Salvador Allende je padel kot žrtev imperialističnega vojaškega udara. Prav tako so padali in še padajo vsi napredni ljudje in njegovi somišljeniki v Čilu. Vse to gleda vsa svetovna javnost z gnusom. Dr. Allende Salvador je zaupal v moč ljudstva. Menil je, da je zakonitost glavno orožje čilske revolucije, vsi njegovi in ljudski nasprotniki pa se niso odpovedali nezakonitim sredstvom. Taka dejanja človeštvo ne bi smelo dovoliti. OZN bi morala biti tudi na tem področju tako učinkovita, da bi zatrla taka protiljudska gibanja.

Solidarnostno z delavci Čila

V obratu IMV Brežice je bilo protestno zborovanje, ki ga je sklical politični aktiv obrata 18. 9. 1973. Navzočih je bilo okoli 300 članov kolektiva iz obeh obratov. Predstavniki političnega aktiva je v govoru orisal razmere v Čilu in v Avstriji. Omenil je stališče tov. Tita, ki ga je povedal v Osijeku in v katerem je ostro obsodil vojaško hunto v Čilu. Takrat je govoril v imenu vseh delovnih ljudi Jugoslavije. S protestnim zborovanjem dajemo soglasje k takšni izjavi in vsestransko podpiramo proteste zoper nasilje v Čilu.

V govoru je bil tudi obrazložen zločin, ki so ga storili neonacisti v Avstriji, ko so razstrelili spomenik padlim borcem v vasi Robež pri Apačah. Predstavniki političnega aktiva je rekel: „Ni se še poglela vojna okoli dvojezičnih napisov, že je storjen nov zločin, ki meče senco na sosednjo Avstrijo. Koroški Slovenci so se z odkritjem spomenika hoteli oddolžiti vojnemu spominu. Samo dva tedna je stal ta simbol privrženosti partizanski borbi in že so ga neonacisti porušili. Nihče nas ne more prepričati, da je to dejanje storilo le nekaj ljudi,

ampak je to delo ostankov nazadnjaških nacističnih sil. V Jugoslaviji imajo vse narodnostne manjšine enake pravice kot jugoslovanski državljani oziroma narodi Jugoslavije. Zakaj ni enako merilo v Avstriji? Jugoslovani, predvsem pa mi Slovenci, ne moremo mirno mimo tega dejanja. Kaj so zakrivali naši bratje v zamejstvu, da so tako izpostavljeni raznim nacističnim metodam? ! So le Slovenci in lojalni državljani Avstrije. Vsakdo naj svobodno izpove kaj je in kdo mu je mati. Zato odločno protestiramo pri avstrijski vladi in zahtevamo, da onemogoči delovanje neonacistov in da tamkajšnji slovenski rod enkrat za vselej mirno živi.“

Na koncu je v imenu političnega aktiva pozval vse člane kolektiva, naj z dejanjem dokažejo svojo solidarnost in visoko politično zavest, ko manifestirajo proti raznim nasiljem. Naj se odločijo in darujejo enodnevni zaslužek v solidarnostni sklad pri Republiški konferenci SZDL Slovenije, iz katerega se daje pomoč vsem narodnoosvobodilnim gibanjem. To naj bo skromni prispevek k trpljenju tlačanih ljudi.

Vsi navzoči so z aplavzom sprejeli predlog, da pošljejo protestno pismo Republiški konferenci SZDL in Svetu sindikatov Slovenije. Obenem pa so soglas-

no sprejeli sklep, da darujejo enodnevni zaslužek v solidarnostni sklad.

LUDVIK METELKO

REPUBLIŠKA KONFERENCA SZDL SLOVENIJE

REPUBLIŠKI SVET ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

L J U B L J A N A

I.

Člani kolektiva IMV Novo mesto, obrat Brežice, smo na protestnem zborovanju 18. 9. 1973 odločno obsodili nacistično nasilje v prijateljskem Čilu. Prijateljski narod te države nam je v borbi za socializem zelo blizu, saj ima enake cilje, da bi se delavec osvobodil kapitalističnega izkoriščanja in da bi svobodno razpolagal z dobrinami, ustvarjenimi z lastnimi rokami. Prav ta želja čilskega ljudstva je bila kamen spotike kapitalistom in imperialistom, da so poteptali ustavo in uporabili fašistične metode. Malo je v zgodovini ljudi, ki so v boju za socialne pravice svojega naroda vztrajali do zadnjega diha in raje umrli kot da bi odnehali v borbi. Ta veliki človek je pokojni Salvador Allende, ki si je s svojo herojsko borbo postavil svetel spomenik v zgodovini socializma, ki bo opozarjal vse mračne imperialistične, fašistične sile, da ne morejo

zломiti hotenja delovnega človeka po uveljavitvi pravic. Zaradi tega ogorčeno protestiramo proti vojaški hunti, ki sedaj vlada v Čilu in zahtevamo, naj neha s fašističnim ugonabljanjem poštenih delovnih ljudi.

II.

Prav tako smo ogorčeni zaradi dogodkov na Koroškem, kjer so nacistični človeški izmečki razstrelili spomenik v vasi Robež pri Apačah. Spomenik, ki je simboliziral ustanovitev partizanske čete v tem kraju in borbo vseh koroških partizanov, so odkrili pred dvema tednoma. Na ta način se je tamkajšnje slovensko ljudstvo hotelo oddolžiti spominu padlih borcev. Nihče nas ne more prepričati, da je to delo samo treh ljudi, ampak je to delo neonacistov in drugih mračnih sil, ki se še vedno ne morejo sprijazniti s tem, da obstaja svobodna Jugoslavija. Zaradi tega odločno protestiramo pri avstrijski vladi in zahtevamo, da strogo kaznuje vse, ki so povzročili to gnusno dejanje, obenem pa zahtevamo, naj že enkrat za vselej pometejo z neonacisti in fašisti v svoji državi.

Člani kolektiva IMV Novo mesto obrat BREŽICE

Rezervnih delov ne manjka

Na osnovi pogodbe o dolgoročni industrijski kooperaciji med francosko tvrdko RENAULT in našo tovarno smo začeli ob koncu preteklega leta proizvajati popularno in iskano vozilo RENAULT 4 export. Da bi kupcem lahko nudili rezervne dele za to vozilo in za ves obširen program RENAULT, je podjetje organiziralo konsignacijsko skladišče RENAULT. Naše podjetje je v ta namen uredilo sodobno skladišče za rezervne dele osebnih avtomobilov RENAULT. Skladiščenje je urejeno tako, da so sklopi, agregati in rezervni deli vozil RENAULT vloženi v skladiščne regale, ki zagotavljajo preglednost nad zalogo in prostorom. Sestavni deli vsakega sklopa in samostojni rezervni deli so skladiščeni po rastočih kataloških številkah. Kljub temu da je skladišče izredno veliko, se že kaže

pomanjkanje prostora za skladiščenje pločevinastih delov, tako da moramo za večino teh delov iskati prehodno skladiščenje s pomočjo palet. Obveščeni smo, da bo tudi za pločevinaste dele v najkrajšem času poskrbljeno tako, da jih ne bo treba shranjevati v zasilnih razmerah. Povpraševanje po rezervnih delih za RENAULT je po vsej Jugoslaviji zelo veliko, saj do nedavnega ni bilo mogoče zadovoljiti vseh potreb našega trga. Zdaj imamo veliko in zelo izpopolnjeno zalogo vseh rezervnih delov za vse tipe avtomobilov RENAULT. IMV servisi in naša prodajna skladišča lahko zagotavljajo vsem potrebam, pa naj gre za avtomobile, ki jih ne proizvajajo več, ali pa za najnovejše modele.

V začetku je bilo delo v konsignacijskem skladišču

RENAULT precej težavno. Največ težav je bilo pri vskladiščenju rezervnih delov. Ne glede na to, da konsignacijsko skladišče RENAULT posluje krajši čas, so se zaposleni že seznanili z načinom dela in z rezervnimi

deli. Kljub temu pa ugotavljamo, da obstajajo objektivne in subjektivne pomanjkljivosti, katere bomo čimprej odpravili, da bo delo teklo nemoteno.

ADOLF TRPLAN

Francozi učili prodajati

V začrtanih okvirih poslovno-tehničnega sodelovanja med Industrijo motornih vozil in firmo RENAULT so redna delovna posvetovanja, stiki glede reševanja obsežne problematike kooperacije ter seznanjanja naše plasmansko servisne organizacije z oblikami, metodami in tehniko prodajnega

uvajanja in nasploh prodaje njihovih izdelkov predvsem na evropskem tržišču.

Na seminarju, ki je trajal od 26. 9. do 28. 9. 1973, so nam sodelavci RENAULTA z besedo in sliko prikazali njihov način in psihologijo prodaje, seveda s poudarkom na posebnostih posameznih tržnih območij v Evropi. Seminar je bil vsekakor koristen za udeležence iz naše prodajne organizacije. Osnovne značilnosti njihove prodajne politike so Francozi prikazali v zgoščeni obliki ter poudarili izredno močno konkurenco, ki brez razvejene prodajne mreže ne bi mogla prodati toliko svojih izdelkov, osebnih in drugih motornih vozil.

Razen čistih komercialnih podatkov so nam posredovali tudi kratke značilnosti in tehnične lastnosti celotne družine osebnih vozil RENAULT.

Menim, da je seminar uspel. Znano je, da prodaja firma Renault na našem tržišču tudi ostale izvedenke avtomobilov RENAULT (in sicer preko naših poslovalnic) predvsem za devize, občasno pa tudi za dinarje. Naša proizvodnja Renault 4 export je bila v izjavnih Renaultovih izdelovalcev deležna izrednega priznanja. Nič čudnega, saj predstavlja izredno kvaliteto vozilo, ki se po izdelavi in trajnosti v ničemer ne razlikuje od francoskega.

DANICA VOGRINC

Tako je prav urejeno skladišče

Inflacijo tudi uvažamo

Poročilo Izvršne komisije Evropske gospodarske skupnosti (EGS) opozarja na povečano inflacijo, ki je zajela mnoge države po svetu. Komisija dalje navaja, da so se cene v državah EGS dvignile povprečno za 8 odst. kar je 2 krat več od predvidenega za leto 1973. Tudi visoko razviti Japonska in Kanada imata nad 7 odstotno stopnjo inflacije, hitro rastoče cene v ZDA pa so pripeljale do zamrznitve cen.

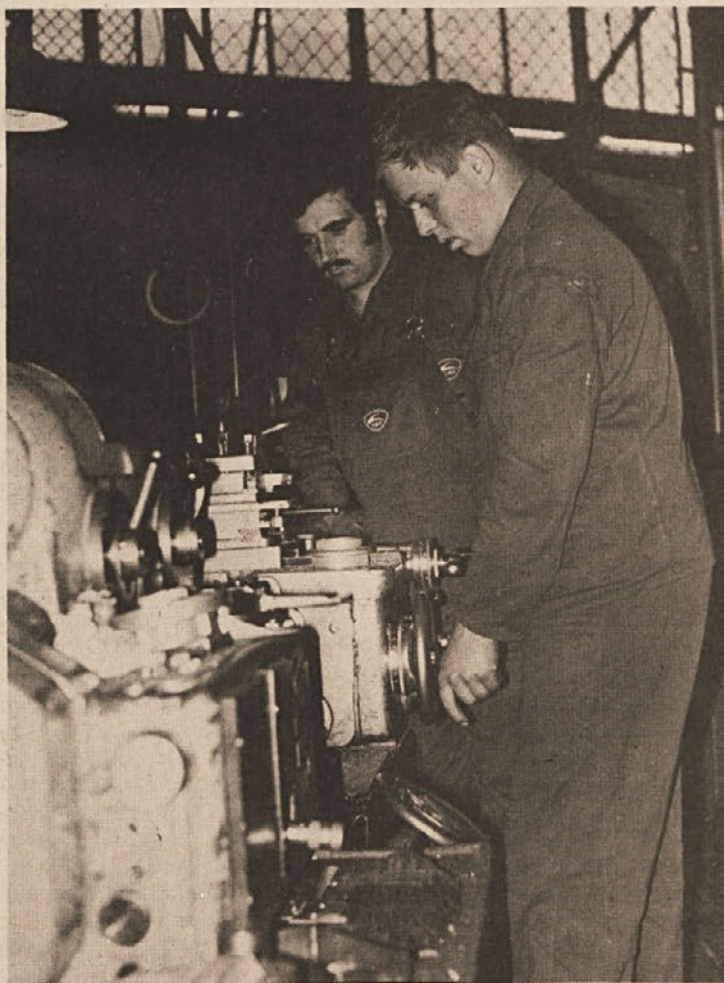
Zmanjšana proizvodnja razvitih držav in dvig življenjskih stroškov povečujejo inflacijo. Sedanje rastoče domače povpraševanje je povečalo pritisk na dvig plač in s tem neposredno pritiska na dvig cen.

Industrijske države poznajo različne načine boja proti inflaciji. Nekatere, na primer Italija, poizkušajo z ekspanzivno monetarno in fiskalno politiko pospešiti gospodarski razvoj. Večina drugih se poslužuje mešanih monetarno fiskalnih omejitev. Vlada ZR Nemčije je uvedla več ukrepov, ki povečujejo davke, zmanjšujejo izdatke države za javna dela in podobno.

Tudi pri nas ugotavljamo v zadnjih letih veliko rast cen in

osebnih dohodkov. Zvezni organi so sprejeli vrsto ukrepov za ustavitev nadaljnjega dviganja. Stabilizacijski ukrepi našega gospodarstva niso privedli do načrtovane stopnje in stabilizacije cen. Seveda imajo tudi svetovne inflacijske razmere svoj vpliv na naše gospodarstvo in nam s svojim delovanjem odmakajo zastavljene cilje.

Vsesplošni stabilizaciji našega gospodarstva in s tem zmanjševanju inflacijskih teženj mora prispevati svoj delež tudi naša organizacija združenega dela. Naš delež bomo prispevali z vestnim in odgovornim delom na delovnem mestu. Posebno pozornost zasluži priporočilo zveznega sekretarja za finance o usmerjanju uvoza in izvoza. Opisani inflacijski pojavi povzročajo nihanje vrednosti svetovnih valut. Spremljanje teh nihanj in usmerjanje uvoza in izvoza na ugodna plačilna področja mora biti eno osnovnih načel vseh naših zunanjetrgovinskih organizacij. Z doslednim upoštevanjem priporočila in pravilnim usmerjanjem uvoza in izvoza lahko naša organizacija združenega dela veliko prihrani. Seveda to zahteva dodatne napore.

383 vajencev in delavcev na priučitvi je zaupano naši vzgoji in učenju.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE PRI CDS IMV NOVO MESTO

OBJAVLJA

razpis za študij na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju

Višja šola za organizacijo dela iz Kranja bo v šolskem letu 1973/74 pri Zavodu za produktivnost in izobraževanje v Novem mestu odprla svoj redni oddelek Višje šole za organizacijo dela.

Obveščamo člane kolektiva, da sprejemamo prijave za vpis v Višjo šolo za organizacijo dela pod naslednjimi pogoji:

1. končana srednja tehnična šola (razne smeri),
2. dveletna praksa v Industriji motornih vozil Novo mesto,
3. odslužen vojaški rok (za moške).

Študij je namenjen delavcem, ki so zaposleni v IMV Novo mesto in zunanjih obratih ter zasedajo delovna mesta v proizvodnji, tehnološki in operativni pripravi proizvodnje, planskih oddelkih in ostalih strokovnih službah operativnega znanja, kjer je potrebno znanje iz področja organizacije, vodenja in študija dela.

Možnost za vpis v Višjo šolo za organizacijo dela imajo tudi zaposleni, ki že tri leta zasedajo delovna mesta iz gornjega odstavka, pa nimajo končane srednje šole, temveč samo poklicno šolo.

Ti zainteresirani morajo pred vpisom uspešno opraviti preizkus znanja iz matematike in zgodovine delavskega gibanja po programu za srednje šole.

Prednost za vpis in finančno pomoč imajo zaposleni, ki že zasedajo delovna mesta po razpisu in imajo srednjo izobrazbo.

Študij se bo predvidoma pričel v februarju 1974. Oblika izobraževanja je prilagojena zaposlenim delavcem. Predavanja bodo v Novem mestu ter organizirana v seminarski obliki po predmetih v popoldanskem času ali v prostih dnevih (sobota, nedelja).

Prijave sprejema služba za izobraževanje delavcev v kadrovske oddelku IMV Novo mesto, do 25. 10. 1973.

Služba za izobraževanje delavcev

Delovno okolje vzgaja samoupravljalca

V septemski številki našega glasila smo vas seznanili o sprejemu 70 vajencev v učno razmerje. Vajenci se že učijo raznih poklicev v posameznih oddelkih proizvodnje v IMV.

V oktobru pa bomo sprejeli še 32 mladih fantov na priučitev. Ti fantje bodo najprej vključeni v enomesečni tečaj praktičnega dela, ki bo organiziran v Šolskem centru za kovinsko stroko v Novem mestu. Po končanem tečaju bomo te mlade delavce zaposlili v raznih oddelkih avtomobilske in prikoličarske proizvodnje. Tako bomo konec tega leta imeli v matičnem podjetju v Novem mestu zaposlenih približno 100 na novo sprejelih in 283 drugih mladih delavcev — vajencev, ki so v II. in III. letniku učenja ali priučevanja. To je mnogo mladincev, ki v naši sredini dorajajo in se pripravljajo za samostojno življenje.

V današnjem sestavku želimo obdelati nekaj problemskih vprašanj, ki se nanašajo na zaposleno mladino. Zaposlenim delavcem pa dajemo vprašanja v razmišljanje. Izbrali smo samo dvoje vprašanj med mnogimi, o katerih bi tudi bilo potrebno spregovoriti. Predmet obravnave v tem sestavku sta: vzgoja na delovnem mestu in samoupravljanje.

VZGOJA NA DELOVNEM MESTU

O vzgoji na splošno se v današnjem času veliko govori, piše in kritizira. V družinskem okolju vsak po svoje doživljamo pozitivne ali negativne rezultate in obnašanje naših otrok. Na cesti, v službi, v družbi in drugje pa smo priče marsičesa.

Na splošno je več kritike kot pohvale. Največ kritike se sliši na račun naše mladine, njene nevzgojenosti, nedelavnosti, samovolje, nemorale itd. Pri tem kritiki često primerjajo način življenja starejše generacije z življenjem današnje mladine. Težko je današnji mladini dopovedati, da v stari Jugoslaviji ni bilo tako lahko in prijetno kot je danes. Današnja mladina skoraj ne more razumeti, da lahko zmanjka kruha, ker ni denarja pri hiši, da je več otrok v družini imelo samo en par čevljev za zimo. Težko si predstavljajo, da je bil lahko skrbnik družine — oče brez dela, čeravno je bil pripravljen

za preživljanje družine sprejeti vsako delo. Naši vajenci si verjetno ne predstavljajo, da je bilo v prejšnjem obdobju potrebno mojstru plačati, če se je hotel vajenec izučiti obrti.

Vse to so resnična dejstva preteklega obdobja, s katerimi bi morala današnja mladina biti bolj seznanjena. Danes vajenca nagradujemo za njegovo učenje že prvi dan, ko vstopi v podjetje. V času teoretičnega tečaja ni prikrajšan in ravno tako dobiva nagrado. Danes ni težko dobiti štipendije za šolanje na raznih stopnjah izobraževanja. Celotna družbena skupnost daje veliko za usposabljanje in šolanje mladine in odraslih.

Ti primeri so samo delček stvarnosti, ki jo je doživela in jo sedaj še doživlja stara generacija. Zato ta nasprotja med preteklostjo in sedanjostjo neugodno vplivajo na starejše delavce, ki vidijo, da naša mladina na splošno premalo ceni pridobitve revolucije, svobode in blagostanja.

Pri razmišljanju o vzgoji mladine često valimo krivdo za neuspeh na šole in starše, vendar vedno niso krivi. Temeljno vzgojo da vsekakor družinsko okolje, ki se v osnovni šoli nadaljuje. Razen teh dveh dejavnikov je pri vzgoji prisotna še cela vrsta drugih dejavnikov: delovno mesto, delovno okolje, športne aktivnosti, zabavišča in gostilne, sama družba, v katero se mladina vključuje, ter še cela vrsta drugih faktorjev, ki vsak po svoje vplivajo in usmerjajo mladino. Če pogledamo, da naši mladinci preživijo večji del delavnika na delovnem mestu, na poti na delo in z dela, potem je vsekakor delovno okolje eden od pomembnih vzgojnih faktorjev.

Na delovnih mestih delamo skupaj z mladoletniki, ki se od nas učijo. Dajemo jim delo in navodila za delo. Ocenjujemo njihove rezultate, dajemo pohvale, priznanja ali pa grajamo. Poleg aktivnega dela z mladino mlade delavce vzgajamo in nanje vplivamo tudi s svojim zgledom, obnašanjem, odnosom do dela, do imovine, investicij in sodelavcev. Mladina nas posnema tudi takrat, ko se tega ne zavedamo ali pa tudi ne želimo. Zato ne moremo govoriti, da se mladina vzgaja samo prek družine in šole, temveč je prav delovno okolje eden od po-

membnih dejavnikov, ki močno vplivajo na našo vzgojo in na vzgojo mladine. Glede tega bo potrebno na delovnih mestih še marsikaj urediti. Dopolnjevati bo potrebno sistem izobraževanja in vzgoje z enako odgovornostjo kot dopolnjujemo tehnologijo dela z novimi oblikami, investicijami in modernimi postopki. Vodstveni kader in ostali delavci, ki imajo stik z mladimi delavci, bodo morali izpolniti sedanjo obliko dela. Vsekakor bo potrebno povečati doslednost, strokovnost, zahtevnost in ustvariti pristen tovariški odnos do mladine. Mladim delavcem, posebno vajencem, bo potrebno dati delo, ki ga zahteva učni program, od njih pa zahtevati, da bo to delo opravljeno strokovno in kvalitetno.

383 vajencev in delavcev na priučitvi v našem podjetju predstavlja za celotni kolektiv veliko odgovornost do staršev otrok in družbe. Naša dolžnost je, da to mladino vzgojimo in strokovno usposobimo za samostojne in družbeno vzgojene člane kolektiva.

SAMOUPRAVLJANJE

To vprašanje je v ozki povezanosti z vzgojo. Kolikokrat so to pridobitev naše revolucije in družbenega razvoja že zlorabili, razvrednotili, popačili, svojevoljno in nezakonito pojmovali in uporabljali! Koliko je bilo o samoupravljanju že napisanega in spregovorjenega na sestankih v podjetjih, družbenih skupnostih, na zasedanjih v republiških in zveznih forumih. Tovariš Tito skoraj v vsakem govoru poudarja pomen in vlogo samoupravljanja. Vendar se to vse premalo odraža na delovnih mestih.

Če že govorimo o samoupravljanju, navadno takoj pomislimo na direktorja, vodilne uslužbenke, delavski svet in druge družbene institucije v republiki in zvezi. Veliko premalo ali nič pa ne razpravljamo o samoupravljanju na delovnih mestih. Zelo radi se pa vtikamo v sosedovo področje in kritiziramo. Pri tem smo polni idej za boljše poslovanje. Ko pa je potrebno naša stališča glasno in jasno povedati na primernem

mestu, ostanemo tiho. To ni prav.

O samoupravljanju ne želimo razpravljati samo zato, ker je to „tema dneva“, temveč izhajamo iz problematike vzgoje mladine, ki je zaposlena v podjetju.

Mlade delavce in vajence moramo vzgajati in jim razvijati čut za samoupravljanje — gospodarjenje. Izhajati moramo ravno iz delovnega mesta. Kakšen bo naš odnos do lastnega dela, zaupanega orodja, strojev, materiala, polizdelkov in do sodelavcev, tako se bo formiral tudi odnos mladega delavca, ki dela z nami. Če bomo na svojem delovnem mestu pravi gospodarji ter odločno zastopali težnje kolektiva, potem bo tudi naš vajenec stopal za nami, sprejemal obveznosti ter se vključeval v aktivno upravljanje. Če pa bomo ostali pasivni, nedisciplinirani, lagodni, brezbrizni do dela in nepravilne porabe materiala, nestrokovnega uporabljanja opreme in drugega, potem bo rezultat vzgoje mladine temu primeren.

V našem podjetju imamo že bogate izkušnje pri delu z mladino. Veliko število mladih fantov se je v našem podjetju izučilo poklica. Veliko delavcev se je v proizvodnji priučilo in sedaj z uspehom delajo v našem podjetju ali v drugih kolektivih. To začeto delo moramo nadaljevati in dopolnjevati z novimi vzgojnoizobraževalnimi prijemi. Formalizem, ki se pojavlja, bomo morali nadomestiti z doslednimi metodami dela in z odgovornostjo pri sprejemanju delovnih obvez, posebno tistih, ki so v zvezi z mladino.

Naš družbeni samoupravni sistem zahteva strokovno usposobljenega delavca-samoupravljalca. Razvoj podjetja in povečanje proizvodnih kapacitet bo zahtevalo veliko novih strokovno usposobljenih delavcev. Te delavce si bomo morali sami usposobiti in vzgojiti, ker na področju Dolenjske in druge ustanove, ki lahko usposobi ljudi za delo v avtomobilski in prikoličarski proizvodnji.

Služba
za izobraževanje
delavcev

Varujmo predvsem oči

od 1.1. do 31.8. od 1.9. do 30.9.

14 -

51 4

179 13

28 3

61 6

V septembru 26 nesreč

V septembru se je pripetilo 26 nesreč na delu in 8 nesreč na poti na delo in z dela.

V proizvodnji avtomobilov se je pripetilo 12 nesreč pri delu, in sicer:

– lakirnica 0, mehanska obdelava 2 nesreči, karoserija 5 nesreč, mont. dost. in oseb. 3 nesreče in presernica 2 nesreči

V proizvodnji prikolic pa se je pripetilo 8 nesreč pri delu, v skupnih službah pa 6 nesreč.

Na poti na delo in z dela pa so se ponesrečili naslednji delavci:

Ivan Tomše, Jože Vrtačič, Martin Žibert, Franciška Bukovec, Franc Ogrinc, Leopold Kolenc, Stane Brežgar, Franc Medle.

Vzroki nesreč pa so bili naslednji:

– neuporaba zaščitnih sredstev 3 primeri, nepazljivost 5 primerov, neuporaba tehnične zaščite 3 primeri, tehnična pomanjkljivost 4 primeri, nepravilen delovni postopek 4 primeri, neustrezno delovno sredstvo 3 primeri, urez z ostrim robom 3 primeri in neustrezno zaščitno sredstvo 1 primer.

Kovinskopredelovalna industrija zahteva veliko število delovnih operacij, pri katerih obstaja nevarnost za poškodbe oči. Take nevarnosti se nam pojavljajo predvsem pri brušenju, varenju in sekanju materiala.

V našem podjetju ugotavljamo zelo veliko število poškodb oči. Tako je v letu 1972 prišlo do 65 poškodb oči, odnosno 15 odst. od skupnega števila vseh poškodb, letos pa se je doslej pripetilo 44 poškodb oči ali 13 odst. od skupnega števila vseh poškodb. Naj za ilu stracijo navedemo, da je republiško povprečje za našo zvrst proizvodnje prilično 3 odst. poškodb oči od skupnega števila vseh poškodb.

Da bi preprečili poškodbe oči, moramo največkrat uporabljati osebna varovalna sredstva. Tehnična zaščita pri takih delih je navadno minimalna. Izvrševalca dela ne moremo zaščititi s tehnično zaščito. Da bi preprečili poškodbe oči, je služba varstva pri delu predpisala obvezno uporabo zaščitnih očal za nevarna delovna mesta. Delavci se iz nam neznanih vzrokov izogibajo uporabi teh osebnih varovalnih sredstev predvsem

tedaj, ko gre za manjša dela, ki trajajo kratek čas. Če analiziramo poškodbe oči, vidimo, da se te poškodbe dogajajo največkrat prav takrat. Upravičeno se sprašujemo, kaj delajo pri tem naši mojstri, odnosno: ali nam vid res tako malo pomeni?

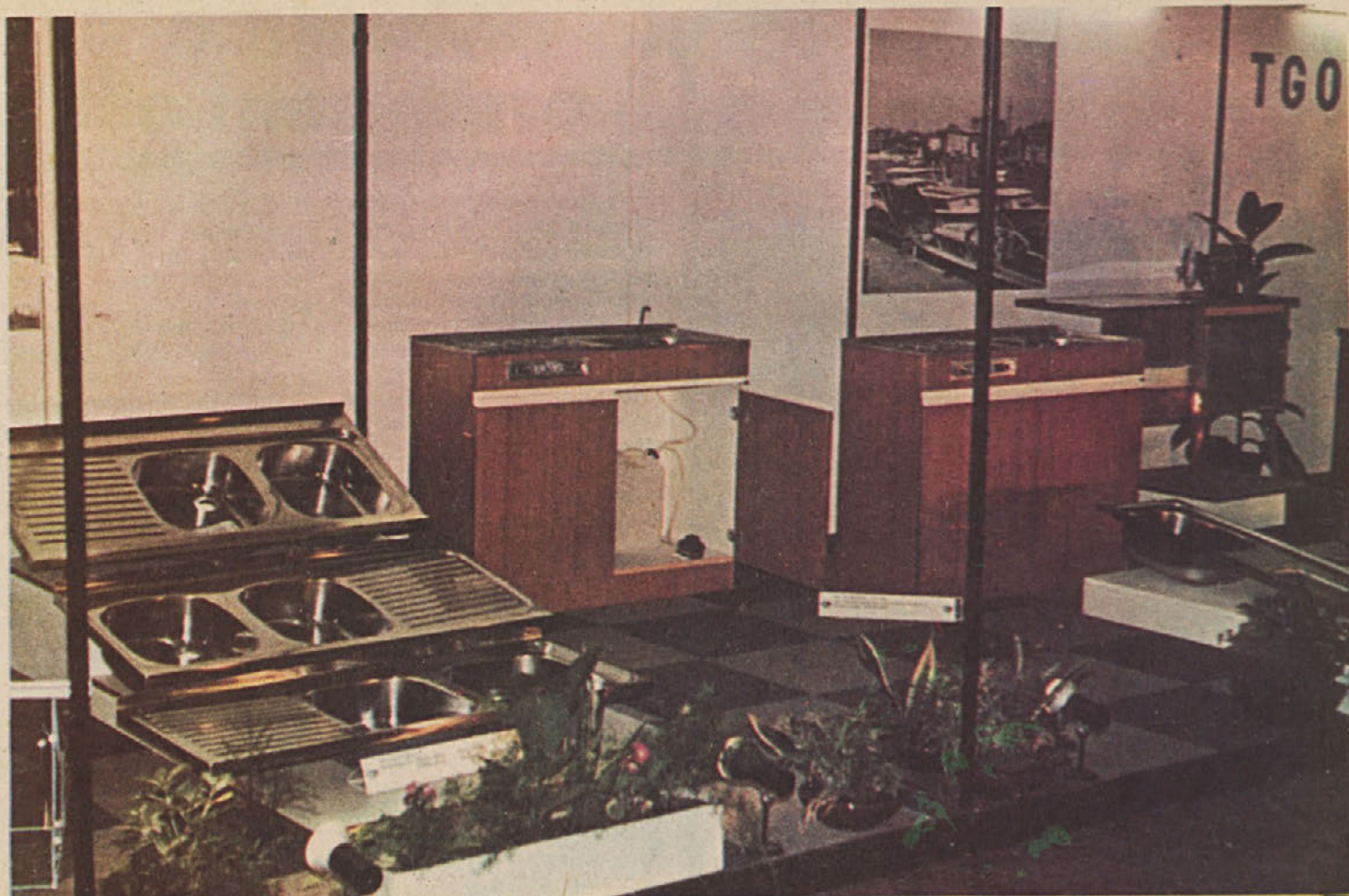
Radi bi vse zaposlene opozorili na določila temeljnega zakona o varstvu pri delu.

Vsak zaposlen in vodstveni delavec je v svojem delokrogu odgovoren za izvajanje varstva pri delu. Iz tega sledi, da morajo mojstri in neposredni vodje del neprestano nadzorovati izvajanje določil varstva pri delu, kakor tudi uporabo osebnih varovalnih sredstev. Zakon predpisuje pravico in dolžnost uporabe osebnih varovalnih sredstev. Neuporaba osebnih varovalnih sredstev, predvsem zaščitnih očal, se šteje za ogrožanje varnosti. V ta namen zakon predpisuje, da je odgovorna oseba dolžna odstraniti delavca z delovnega mesta, če odklanja zaščito. Če pa gre za hujše ogrožanje varnosti, kar je v našem primeru, pa predpisuje celo izključitev iz delovne organizacije.

SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

Variti brez zaščitnih očal pomeni nenehno izzivati nesrečo

IMV - TGO Mirna na sejmu

Naša tovarna se je na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu v okviru IMV Novo mesto predstavila v popolnoma novi obliki. Na zaprtem razstavnem prostoru površine 108 m², nismo razstavili le klasičnih izdelkov – šivalnih strojev, temveč smo razstavo popestrili z novimi izdelki, ki jih izdelujemo na Mirni in v Novem mestu. Ti sodijo v okvir gospodinjske opreme oziro-

ma izdelkov široke potrošnje.

Predstavili smo tudi nove izdelke: pomivalna korita standardnih dimenzij za vgraditev v kuhinje in kuhinjske elemente. Te proizvode potrebuje v velikih količinah pohištvena industrija, predvsem pa izdelovalci kuhinj in kuhinjskih elementov. Na voljo bodo tudi za široko potrošnjo.

Omenimo naj tudi gorilce za centralno kurjavo za plinska in tekoča goriva. Te izdelke smo razstavili v okviru zastopstva IMV Ljubljana, in sicer več tipov – za gospodinjstva in industrijo, s kapaciteto od 15 tisoč od 12 milijonov kalorij.

Tudi drugi naši proizvodi so bili deležni velike pozornosti, zlasti podvozja – preme za prikolice, sklopke, tovarna prikolica za osebne

avtomobile, kuhinjski bloki za vikende in motorne čolne ter šivalni stroji.

Z analizo rezultatov razstave lahko ugotovimo, da je bil sejem po številu obiskovalcev in po poslovnosti rekordno uspešen. Pridobljene izkušnje potrjujejo pravilno proizvodno in poslovno usmeritev, obenem pa nam zagotavljajo nadaljni perspektivni razvoj.

ALOJZ ČINKOLE